

wystawa / exhibition

ANDRZEJ ŁOBODZIŃSKI

Prace z lat
1956–1972

Works from
1956–1972

otwarcie / opening

6.09.2023
środa, godz. 18⁰⁰

Wednesday, 6 p.m.

wystawa trwa do / on view until

28.01.2024

miejsce / place

ms¹

Muzeum Sztuki w Łodzi
ul. Gdańska 43
msl.org.pl

Organizacja wystawy pn. „Andrzej Łobodziński – przestrzenie malarskie i dźwiękowe”
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ms

Institucja Kultury Samorządu
Województwa Łódzkiego
współprowadzona przez Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

województwo
łódzkie

Andrzej Łobodziński: Works from 1956–1972

Andrzej Łobodziński's work from the latter half of the 1950s and the 60s hovers between painting and environment art, using electronically processed sounds as its material.

Exploring the properties of painted matter in terms of the formal structure of the picture led the artist to develop an open-ended model of composition, initiating a “spatial flow” between the parts of a picture, and then to build audio sequences defining the presentation site. Advanced technical capabilities went hand-in-hand with consistently developing the language of painting. He saw these fields of his work as mutually complementary and equal parts of discovering new aspects of art.

At the beginning of his creative path, Andrzej Łobodziński was part of The Fifth Wheel, an experimental group of Łódź artists that formed in 1957. He displayed his work from the turn of the 1950s and 60s at an exhibition at the Krzysztofory Gallery in Krakow (1961). He took part in the *Confrontations* exhibitions organized by Krzywe Koło Gallery in Warsaw (1963, 1964). He and Krystyn Zieliński presented their audio show, *Audition*, in 1968 at Foksal Gallery in Warsaw and then in 1972 at Muzeum Sztuki in Łódź.

TACHISME

Łobodziński's pictures of 1956–58 correspond to the Tachist postulate of leaving a painting's composing process to chance, to display the vitality of painted matter. They record spontaneous interaction with the properties of the paint on a given surface. In these works, the impasto patches of color generally form a background for the dynamic contrasts of smaller patches and lines segments.

LINE PAINTINGS

Leaving the field of chaos that came with giving primacy to the matter of painting meant Łobodziński had to develop creative methods that permitted an “inertia” of the layout of a composition's parts and incorporating intuition into the creative process. This change manifests itself in a series of what the artist calls “line paintings,” created in 1958–62. These pictures neutralize the construction role of the closed and clearly defined shape, in favor of the interaction of line segments, sometimes forming incomplete shapes, freely arranged within a spontaneously painted field of color.

GUN PAINTINGS

The creative method based on the “inertia” of the act of painting found a new application in the series of “gun” paintings, created in 1961–63 with a spray gun. Łobodziński used stencils to make the contours of line segments and geometrical figures. His interference in the arrangement of the parts of a painted surface is significantly restricted here; the composition emerges through a near-mechanical action, responsible for creating soft transitions between patches of color. The layers of ink made on the paper support with a spray gun give these works an optical depth.

COLLAGES

In Łobodziński's collage series of 1962–64, created most often through joining rectangular sheets of paper and covered using watercolor, spray, and gouache techniques, we find a gradual process of reducing the complexity of a picture's composition. The balance between horizontal and vertical divisions vanishes in favor of establishing a recurring rhythm of horizontal divisions, arising from the combination of color-contrasted parts. The repeating structure of the collage gives it temporal connotations.

SOUND EXPERIMENTS

Around 1965, Łobodziński turned to sound-based work. His partners in these explorations were some artist friends—first Ireneusz Pierzgalski, and then Krystyn Zieliński. In 1966, Łobodziński began using a microphone to make tape recordings. These sounds, which he and Krystyn Zieliński processed with a gradually growing set of devices, served as a substratum for sessions that were part of the *Auditions* series. Using devices placed on a table, the artists built a sound environment, girded by such traveling noises as a butterfly's wings or a ball rolling and hitting a wall.

curator: Paweł Polit

ANDRZEJ ŁOBODZIŃSKI

Prace z lat 1956–1972

ms¹

Works from
1956–1972

Andrzej Łobodziński w pracowni
fot. Ireneusz Pierzgalski
© Spadkobiercy Ireneusza Pierzgalskiego

Andrzej Łobodziński in his studio
photo Ireneusz Pierzgalski
© Heirs of Ireneusz Pierzgalski

Hommage à Simone Martini, 1957

olej, nitro, płótno, 73 x 81,5 cm
kolekcja autora

Hommage à Simone Martini, 1957

oil and nitro on canvas, 73 x 81.5 cm
collection of the artist

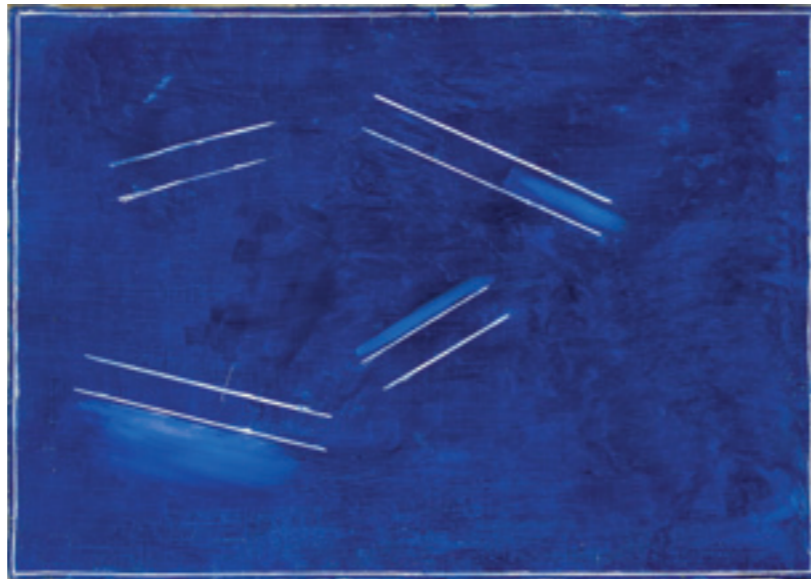

Kolaż z kotem, 1964

akwarela, papier, 169 x 60,5 cm
kolekcja autora

Collage with Circle, 1964

watercolour on paper, 169 x 60.5 cm
collection of the artist

Obraz niebieski, 1959

olej, płótno, 50,5 x 71 cm
Muzeum Narodowe w Warszawie

Blue Painting, 1959

oil on canvas, 50.5 x 71 cm
National Museum in Warsaw

Kompozycja, 1962

tusz, karton, płyta pilśniowa, 100 x 71 cm
Muzeum Sztuki w Łodzi

Composition, 1962

ink on cardboard, fiberboard, 100 x 71 cm
Muzeum Sztuki in Łódź

Andrzej Łobodziński. Prace z lat 1956–1972

Twórczość Andrzeja Łobodzińskiego z drugiej połowy lat 50. i z lat 60. XX wieku sytuuje się na pograniczu malarstwa i sztuki *environment*, której tworzywem były przetwarzane elektronicznie dźwięki.

Badanie własności materii malarskiej w relacji do struktury formalnej obrazu doprowadziło artystę do wypracowania modelu kompozycji o charakterze otwartym, inicjującej „przepływy przestrzeni” między składnikami obrazu, a następnie do budowania sekwencji dźwiękowych określających własności miejsca prezentacji. Stosowanie zaawansowanych środków technicznych w tworzeniu prac dźwiękowych szło u niego w parze z konsekwentnym rozwijaniem języka malarstwa. Traktował obie dziedziny własnej twórczości jako wzajemnie komplementarne i jednako uprawnione w odkrywaniu nowych aspektów sztuki.

Na początku swojej drogi twórczej Andrzej Łobodziński należał do grona łódzkich twórców eksperymentujących skupionych w grupie „Pięte Koło”, działającej od 1957 roku. Prace powstałe na przełomie lat 50. i 60. XX wieku prezentował m.in. na wystawie w Galerii Krzysztofory w Krakowie (1961). Uczestniczył w wystawach *Konfrontacje* organizowanych przez Galerię Krzywe Koło w Warszawie (1963, 1964). Wraz z Krystynem Zielińskim zaprezentował seans dźwiękowy *Audycja* w Galerii Foksal w Warszawie (1968) oraz w Muzeum Sztuki w Łodzi (1972).

TASZYZM

Obrazy Łobodzińskiego z lat 1956–1958 odpowiadają programowemu dla poetyki taszyzmu postulatowi podporządkowania procesu komponowania obrazu działaniu przypadku skutkującemu wyeksponowaniem żywotności materii malarskiej. Są one zapisami spontanicznej interakcji z właściwościami farb rozproszonych na płaszczyźnie podobrazia. W pracach tych impastowo nałożone pola kolorów stanowią zazwyczaj podłoże dla dynamicznych kontrastów drobniejszych plam i przebiegów linii.

OBRAZY KRESKOWE

Wyjście z dziedziny chaosu, wynikającego z uznania prymatu praw materii malarskiej, wiązało się dla Łobodzińskiego z wypracowaniem metod twórczych dopuszczających swoistą „bezwładność” układu elementów kompozycji i zawierzenie intuicji w procesie tworzenia. Zmiana ta manifestuje się w cyklu obrazów – jak nazywa je artysta – „kreskowych”, powstałych w latach 1958–1962. Obrazy te neutralizują rolę zamkniętego i wyraźnie zdefiniowanego kształtu w budowie obrazu na rzecz wzajemnego oddziaływania odcinków linii, składających się niekiedy w niepełne kształty, rozmieszczonych swobodnie w obrębie spontanicznie malowanego pola koloru.

OBRAZY PISTOLETOWE

Metoda twórcza oparta na „bezwładności” działania malarskiego znajduje kolejne zastosowanie w cyklu obrazów „pistoletowych”, powstałych w latach 1961–1963 przy użyciu aerografu. Łobodziński stosuje w nich szablony umożliwiające uzyskanie obrysów odcinków linii i figur geometrycznych. Ingerencja artysty w aranżację elementów na płaszczyźnie jest tu znacznie ograniczona; kompozycja powstaje w wyniku działania o charakterze niemal mechanicznym, odpowiedzialnego za powstawanie miękkich przejść między polami koloru. Warstwy tuszu, rozpraszane na papierowym podłożu za pomocą pistoletu natryskowego, budują w tych pracach efekt głębi optycznej.

KOLAŻE

W cyklu kolaży Łobodzińskiego z lat 1962–1964, tworzonych na drodze łączenia najczęściej prostokątnych plansz papieru pokrytych kolorami przy zastosowaniu technik akwarelowej, natryskowej i gwaszu, zachodzi stopniowy proces redukcji złożoności kompozycji obrazu. Zrównoważenie podziałów pionowych i poziomych zanika w nich na rzecz ustalenia powtarzalnego rytmu podziałów poziomych wynikających z łączenia ze sobą skontrastowanych kolorystycznie części. Powtarzalna struktura kolaży wyposaża je w konotacje czasowe.

EKSPERYMENTY DŹWIĘKOWE

Okolo 1965 roku Łobodziński zwrócił się w stronę twórczości opartej na wykorzystaniu materiału dźwiękowego. Partnerami tych poszukiwań byli zaprzyjaźnieni z nim artyści – najpierw Ireneusz Pierzgałski, a następnie Krystyn Zieliński. W 1966 roku Łobodziński zaczął posługiwać się nagraniami zarejestrowanymi za pomocą mikrofonu na taśmie magnetofonowej. Dźwięki, przetwarzane przez niego i Krystyn Zielińskiego z użyciem wzbogacanego stopniowo zestawu urządzeń, stanowiły substraty seansów należących do cyklu zatytułowanego *Audycje*. Posługując się umieszczonymi na stole urządzeniami, artyści budowali dźwiękowy *environment*, którego substratami były przemieszczające się odgłosy trzepotu skrzydeł motyla czy toczącej się i uderzającej o ścianę kuli.

kurator: Paweł Polít